



VASÁR NAP

KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ev. ref. lelkész.

TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
„Egyházi Értekezlete“

Megjelenik:

minden vasárnap egy iven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

hová a lapba szánt kéziratok

— reklamációk és —

előfizetési pénzek küldendők

— Maros-Vásárhely, —

Szentgyörgy-utca 9. szám.

— ev. ref. lelkészi lakás. —

Protestáns mozgalmak Ausztriában.

A közelebbi éveknek egyik igen érdekes és örvendetes egyházi jelensége az, hogy a század folyamán a protestánsok világszerte inkább szaporodtak, mint a római katolikusok. Mert míg a római egyház hívei, az egész földön száz év alatt csak megkétszereződtek, addig az evangéliumi egyházak hívei ugyanazon idő alatt megháromszorozódtak. Különösen nagy a protestánsok szaporodási százaléka a római katolikus országokban, például Franciaországban, Ausztriában, sőt még Olaszországban is.

A protestáns növekedést a század végén a föld különböző részein csaknem egyidejűleg keletkezett Rómától való elszakadások, az úgynevezett „Los von Rom“-mozgalmak is jelentősen előmozdították. Ezek a mozgalmak É.-Amerikában Kanadában és a szomszédos államokban öltöttek nagyobb arányokat, úgy hogy például 1897. május elején Chicagóban egyszerre 30 ezer lengyel hagyta oda a pápa egyházát. Chíniqui volt pápás pap, Kanadában, egymaga 45 ezer pápistát vezetett át az evangélium világosságára és pár év alatt 77 plébános szakított a római egyházzal. Nem rég külön cikkben irtak a lap arról, hogy a Róma-ellenes mozgalom Franciaországban néhány év óta háromszáz és egynéhány áttért plébánossal és több mint 30 ezer laikus áttérrel szaporította a derék francia reformátusok számát.

Az ausztriai-Róma-ellenes mozgalom, a melyet most röviden ismertetni akarok, szintén

érdekes jelenség. Eredetileg német nemzetiségi és politikai indokból keletkezett most hét éve. Wolf és Schönerer voltak a vezetői. Am a politikai mozzanat lassanként háttérbe szorult és a „Los von Rom“ az egykor különben is protestáns osztrák németek körében most már határozott evangéliumi mozgalommá tisztult, a mely eddig is jelentősen erősítette az ausztriai protestantizmust. Ausztriának 25 millió lakója közül, a mozgalom kezdetén csak 450 ezer volt protestáns, a kik törvény szerint vallásszabadságot s az uralkodó római egyház mellett némi jogegyenlőséget élveznek. De a nép tudatában a protestantizmus olyan kénytelen-kelletlen megtört, idegen, szegény és lenézett vallás volt, a melynek gyülekezetei erőtelenségek, papjai kevésszámúak és a hívek legnagyobb része lelkész nélkül, templom nélkül s más egyházi intézmények nélkül fiók-egyházakban és szórványokban szétszórva tengődtek, a minek nehézségeit növelte még az uralkodó egyház nyomása, hatalmának éreztetése, fényének fitogtatása.

Több mint 120 olyan helyen, a hol ez II. Ferdinánd ideje óta nem történhetett, ismét fölhangzott Jézus evangéliumának hirdetése és szerveztetett az evangéliumi vallásoktatás.

Am az áttéréseknek még teljességgel nincs vége. A római egyház ugyan hatalmi szóval, rendőrséggel és karhatalommal is dolgozik ellene, de nem sok eredménnyel. Megtorló intézkedései ezek: az evangélizáló vallásos összejöveleteket betiltotta s csak a szervezett prot. gyülekezetben

különös biztosítékok mellett engedélyezi; vasárnap bibliai iskolákat egész Ausztriában sehol sem szabad tartani; a biblia és a vallásos iratok szabad terjesztése megrendszabályoztatott; német antipálista iratok (pl. Hoensbroech híres könyve a pápaságról) a könyvkereskedésekből is kiltattak; evangéliumi missziók tartása nincs megengedve. A kik e kormányrendeletnek ellenszegülnek, azok bebörtönöztetnek, a mi néhány prot. lelkészszel már tényleg meg is történt.

De azért a mozgalom terjed. Az áttérések napirenden vannak, még pedig az ág. hitv. evangélikusokhoz nagyobb számban, mint a reformátusokhoz, a minek egyfelől a Németország iránti erősebb rokonszenv, másrészt meg az az oka, hogy az osztrák lutheránus lelkészek és egyházi hatóságok az áttérési mozgalmakat tényleg is inkább elősegítik, mint a kálvinisták.

Az osztrák Róma-ellenes mozgalom egyik érdekes fejezete a jelenkori egyháztörténetének. Mutatja azt, hogy hit és lelkiismereti szabadságnak most is van ereje és sikeresen szembe tud szállani a pápai és papi hatalmasságokkal.

Alázatossággal ékeskedjünk.

„Alázatossággal ékesek legyetek belől.” Péter apostolnak e mély értelmű intése, minél gyakrabban foglalkoztasson minket. Ilyenek voltak a reformátorok, kiket nagy munkájuk megindításánál ez az ige vezett és buzdított, midőn a régi egyház megcsontosodott hibái, üres ceremóniái, és képmutatásai ellen kikelve harcot kezdtek, a melyből Isten segedelmével győzedelmesen kerültek ki. Életelvük volt ez ige!

Az apostol intése, két nagy dologra figyelmeztet. Az egyik az, hogy legyünk alázatosak. Alázatosak? Hát alázatosak voltak-e a reformátorok, kik megtámadták a papokat, harcot vívtak a pápa ellen s súlyos küzdelmet a romlottsággal szemben s vérszen, viharokon, megpróbáltatásokon keresztül büszke öntudattal — legdrágább kincsünknek, életünk feláldozására is készen — haladtak elébb szent ügyük érdekében s elveik megtagadásával magukat soha meg nem alázták? Hát alázatos volt-e Luther? midőn a vormszi birodalmi gyűlésen beszédét e szavakkal fejezte be: „Itt állok, másként nem tehetek, Isten legyen segítségemre!” Vagy Zwingli? A ki a kappelni csatatéren vérezve, haláltusája közben is állhatatoskodik a reformáció ügye mellett, mondván: „Testemet megölhetik, de a lelket nem!” Vagy alázatos volt-e Kálvin? Kinek hitszilárdsága, törhetlen jelleme, bámulatos tanulságokat mutat fel arra nézve, hogy az ember a saját érdekét miképpen kell alárendelje egy magasabb, szentebb világ érdekeinek.

Azért példaadásuk szüntelen előttünk lebegjen Tanuljuk meg ezek nyomán azt, hogy az alázatosság alatt, nem földi hatalom előtt való s mintegy számító meghajlást kell értsünk, hanem azt a benső ön-elismerést, melylyel az ember, a maga csekély voltának tudatában, Isten parancsai előtt vallásos megadással meghajol. Meghajolt Luther is, midőn az igazságtól el nem térve, az Urhoz segítségért esedezett. Meghajolt Zwingli, Kálvin, cselekedeteikkel, egész életükkel téve bizonyosságot arról, hogy inkább Isten akaratának kell engedelmeskedni, hogysen az embereknek. Ily értelemben voltak alázatosak az angol puritánok is a XVII. században, a kik — egy nagy történetíró jellemzése szerint — porba hullottak Isten előtt, de a zsarnoknak nyakára tették lábukat. Azért alázatosak legyünk, ez az intelem első része.

A mi még az apostol mondásának értelme, az: hogy ékesek legyünk belül. A külső ékesség megvetendő s egyedül azt kell munkálnunk, hogy bensőleg ékesek legyünk. Ekkor leszünk boldogok, ekkor találjuk meg az igazi boldogságot, melyről oly sokan hirdetik, hogy ez a földi életben el sem is nyerhető. Törekedjünk arra mindannyian s eljő az idő, mert el kell jönnie, mikor az egész emberiség egy czélért fog küzdeni s felfogásban, lélekben egyek leszünk. Csak akkor boldogul a nemzet is, ha kebelében, ha a nép között, az Isten utáni hajlam, vágy gyökeret vert. Csak akkor virágzó az állami élet is, ha első és fő kellékét: a nép vallásosságát és tiszta erkölcsiségét bírja. Bizonyítja ez állítás igazságát a hajdan virágzó és most csaknem eltemetve fekvő államok sorsa, a melyekben ugyanis volt disz, fény, pompa, ragyogás, de hiányzott egy: a belső ékesség. Éltek is ezek jó darab ideig, virágoztak is, de aztán meg is haltak csendesen. Ilyen Görögország, melynek, a mint egy mostani költője mondja, csak napja és ege maradt meg. Az az örökkön kék égről ragyogó fényes nap ma is csak úgy süt le a régi korról regélő dűledező romokra, mint hajdan az akkor csudás, dicső Hellásra. Ilyen Itália, hol a vallástalan, romlott erkölcsű régi Romára csak művészi, remek épületeinek megmaradt roskatag vázai emlékeztetik az utókor fiait. Ilyen Spanyolország is, hol a vallási üldözések, a vallási kegyetlenségek oly nagy mértékben gyakoroltattak, mint sehol másutt. S most a végpusztulásnak néz elébe, gyenge szülötte némán kesereg; népe enyésző, és méla kedvvel csak multján borong.

Igy pusztul a nemzet, így sülyed el az ország, mely nem volt istenfélő, mely vallástalan volt, s mely csak a külső ékességre adott. Ellenben boldogul, virágzik az, mely nemes, erkölcsös, mely tiszta és bensőleg ékes. S az el nem vész soha. Mert bár igaz a mondás, hogy „nemzetek vesznek, nemzetek lesznek”, az a nemzet el nem pusztulhat, mely nemes erkölcsi alapon épül!

Most már, hogy oda visszatérjek, a honnan kiindultam, ez a megtisztított, reformált vallás adja meg nekünk a lehetőséget erre; arra tudniillik, hogy mindnyájan bensőleg tiszták legyünk. Ez adja arra a lehetőséget, hogy egy vallásban, erkölcsiségében szilárd nemzet alkottassék. És ez a vallás az alázatossággal párosult belső ékességéből indult ki.

S ezen vallás megalapítói emlékének, kiknek tetteit örök betűivel nemcsak a történet komoly szavu muzsája vési fel, de lelkek örökké élni fog: legjobban akkor adózunk, ha mindnyájan alázatossággal ékesek leszünk belől.

Csiky Kálmán.

A VI. zsoltár.

*Uram, haragodban ne ostorozz engem,
Könyörülj meg rajtam. hisz nincs erő bennem,
Testem', lelkem', gyötri a maró tájdalom:
Vesd rám tekinteted — irgalom, irgalom!*

*Téged, aki mindig oltalmazóm valál,
Megtílt majd dicsérnem a kegyetlen halál, —
Panaszló ajkamat lecsukja a lepel,
Ha majd koporsómban a sírhalom lep el.*

*Vonagló ajakam már fáradtan sóhajt,
Pedig a kín enyhet a panasztól óhajt —
Óh, de nekem oda a reményem, vágyam . . .
Patakzó könnyemmel tele sirom ágyam.*

*Arczomon a könnyek barázdákat ástak . . .
Vajjon jut ily sok kín osztályrészl másnak? . . .
De most el szememből álnokságnak népe,
Mert az Ur könyörült s közelembé lépe.*

*Síralmaimnak szavát, ime, meghallgatta
S fájdalmim kigyóját álomba ringatta.
Piruljon a gonosz s Urunk szent nevének
Zengjen ajkainkon hálaadó ének,*

Dr. Szász Károly.

Isten igéje.

A legjobb tanácsadó.

Efezus 5. 15—21.

Istennek parancsa a legjobb tanácsadó. A ki ezt követi, az nem jár rossz uton. Megbízható tanácsadó, a mely nem hizeleg és nem kétszinüsködik.

Csak az a baj, hogy ez őszinte, nyílt tanácsosra a mai korban nem szoktak figyelni, mert az embereknek nincs kedvük a komoly becsületes, nyílt tanácsost

meghallgatni. Inkább figyelnek a hizelgő, édes beszédű szóra. A régi, jó tanácsadó, a biblia Isten-igéje, nem talál kellő méltánylást a mai kor gyermeke előtt.

Pedig gonosz időt élünk, a mikor nagyon üdvös lehet a régi jó tanácsos meghallgatása.

Nehéz felhőkben burkolódzott az ég fejünk felett ez év kezdetén is. Nem tudjuk, mikor derül fel a láthatár. Tehát e nehéz időben jó lesz megszívlelni az apostol tanácsát.

„Meglássátok annak okáért mimódon járjatok, nem mint bolondok, hanem mint bölcsek“ mondja az apostol.

Vigyázzunk magunkra, nehogy lelépjünk az egyenes utról, vigyázzunk a jövőre, a mely ránk várakozik, nehogy az készületlenül találjon bennünket. Ez a vigyázás keresztyén kötelességünk. Ne járjunk mint a bolondok könnyelműen, meggondolatlanul, hanem mint a bölcsek, a kiknek szemök tiszta, látásuk éles, lépésük erős és biztos. Erre szükség van a mai szomorú időben.

Nézzük csak a vándort. A mig verőfényes napon, zöld pázsiton, kellemes uton halad, addig nem olyan számító az ő utjában, hanem vidáman énekelve bátran tekint szét a virágos mezőn.

De ha az ut veszélyes kezd lenni, ha meredek sziklák állnak utjában, ha az ég befellegzik s a menydörgés moraja rázza meg a levegőt. akkor elkomolyodik a vándor is s több elővigyázattal és óvatossággal lép előre.

Valóban a mostani időben, a mikor a jelen keserves tapasztalatai mellett jövőre veszélyek is fenyegetnek bennünket, ilyenkor szemünket nyitva kell tartanunk és vigyáznunk kell. A mikor olyan sokféle a vélemény, a tévedések pedig oly nagyok s úgy körül vesznek bennünket, mint a hogy a vándort körülveszik utjában a bolygó tüzek, ilyenkor éles tekintettel kell megítélni a jelent s ovatosnak kell lenni a jövőre nézve. Most ugyanis a rossz kedv és elégedetlenség üti fel tanyáját mindenfelé. Ez veszedelembé visz minket. Ezért vigyázzunk, legyen a fő tiszta, a szív egyenes, becsületes, akkor biztosan haladunk előre.

Nem szabad most könnyelműen repülni virágról virágra pillangó módjára. Nem szabad álmodozva ölbe tett kézzel várni a szép jövőre. Vigyázzunk, imádkozzunk és dolgozzunk!

Járjunk, mint a bölcsek előre vetett tekintettel, hogy ne találjon a jövőre minket készületlenül. Ez szolgál a mi üdvösségünkre. Az emberiség a legnagyobb szenvedések közt, a legnagyobb bajban vívta ki a legfontosabb felfedezéseket. A bajban vitte véghez a legdicsőbb tetteket s a nélkülözések közt lépett leggyorsabban előre.

A szomorúság órájában gyűjtheted a legdrágább kincseket. Ekkor ismered meg erődöt. Megtanulod azt használni. A türelem és szeretet ilyenkor lesz nagy.

A reménység ilyenkor erősödik meg kebledben. Ekkor ébred fel benned a jobb ember, a ki a föld nyomorusága felett felemelkedik a magasságba a szent vágyodás szárnyain. A rossz napnak is meg van a maga áldása.

Ne legyetek bolondok! Ne legyetek értelmetlenek! Az ember a veszedelemben veszi el leghamarább esztét. Lelki nyugalom, higgadság akkor megszűnik, mikor legnagyobb a veszély. Istennek szent akarata legyen a mi világitó tornyunk a sötét éjszakában, legyen a mi iránytűnk a viharban, legyen a mi horgonyunk a tenger szélvészében. Ezt kérdezzük: Mit akar velünk az Isten e csapással? Meg akar büntetni? Akkor alázzuk meg magunkat az ő hatalmas keze alatt. Hitünket akarja próbára tenni? Mutassuk meg, hogy bizalmunk szikla erős. Tanítani, tökéletesíteni akar bennünket? Jól van, kövessük intését. Mutassuk meg, hogy megértettük az ő intő jeleit.

„Szólván ti magatok között éneklések és isteni dicséretetek által és lelki énekek által, énekelvén és dicséretet mondván az Urnak szívetekből“.

Énekeljete a gonosz napok közt! Dávid király is énekelt életének legsötétebb óráiban. Lantját kezébe vette s azzal száritotta fel könnyeit. Philippi sötét börtönében Pál apostól és Silás vidám éneket kezdett az Urnak dicsőségére. Calvin, Luther a nappali nehéz, fárasztó küzdelem után este a családi körben énekkel üzték el a kétségbeesés fellegét. Az első keresztyének a máglyán és verpadon zengtek legbuzgóbb himnusokat. A fülemile is az éjszaka sötétjében zengi legszébb dalát.

A reformáció viharában s a harminczéves háboru borzalmi közt keletkeztek legszebb protestáns egyházi énekeink. — Tompa Mihály, kosorus költőnk, az elnyomatás legszomorubb korszakában biztatta a nemzet dalnokait „Fiaim csak énekeljete!“

„Hálát adván mindenkor mindenért... az Istennek és az Atyának“ — folytatja Pál az ő jó tanácsait. — Miért adjak hálát? Hiszen csak panaszra van okunk a bajban és szenvedésben. — Mindenért, mondja az apostol. Először a jóért, a mit kaptunk Istentől a mostani baj előtt. — Akkor nem becsültük meg az ég áldását s elfelejtettük a hálát. — Adjunk hálát továbbá a mostani szomorúságért is, mert az is a mi javunkra fog szolgálni, mert az is rejtett jótémény, az is jövődő áldás. Jób patriárka a legszomorubb időben is hálát adott Istennek: „Az Urnak neve legyen áldott.“ — Dávid király a szenvedés kereszt-tüzében így hálálkodott: „Szeretem azt Uram, hogy megdorgálsz engemet.“ — Tehát mi keresztyének is gyermeki odaadással zengjünk dicséretet az Urnak a szomorúságban is.

A végső, a legszebb apostoli tanács ez: „Egymásnak engedelmesek legyetek isteni félelemmel.“ — A veszedelemben össze kell tartanunk. Mert ilyenkor

szoktak az emberek megfedkezni a közjóról mindenki saját magára szeret a bajban gondolni. — Szűnjék meg most az önzés rut harcza. Virágozzék közöttünk az egyetértés. Így leszünk erősek újra, így győzzük le a szenvedést s a bánatot. Boldog az az ország, a hol a veszedelem idején az elkeseredett pártok egymásnak a testvéri engesztelés kezét nyújtják. — Egymásnak engedelmesek legyetek! — Bár egyesülnénk mi is szorosabban a hit, remény és szeretet szent lobogója alatt.

Király Béla.

Kegyesség útja

Csak öt láttam.

A persák nagy királyáról Kyrosról azt beszélnek, hogy egyszer, hadjárata alkalmával, egy fejedelmet családostul elfogatott.

Midőn elébe állították, így szólt a fejedelemhez: „Mit adsz nekem, ha szabadon bocsátlak?“ „Országomnak felét“ volt a felelet. „És ha gyermekeidet is elengedem?“ „Egész birodalmamat“ felelé az uralkodó. „És feleségedért?“ „Magamat“.

Kyrosnak annyira tetszett a felelet, hogy az egész családot váltságdíj nélkül bocsájtotta el. Hazatérve a fejedelem így szólt nejéhez: „Ugy-e Kyros nemeslelkű és nagy szépségű férfit?“ De felesége azt mondta; „Nem tudom, mert csak te reád néztem, ki kész voltál értem életeddel fizetni“.

Oh bár mi is csak a Jézusra néznénk, a ki nem csak kész volt életét értünk feláldozni, hanem a ki azt meg is tette.

Nézzünk Jézusra, hogy lássuk mit szenvedett és végzett értünk. nézzünk ő reá a feltámadott Krisztusra, hogy elnyerjük azt, a mit adni akar, tudakozzuk igéjét, hogy megértsük a mit tőlünk kíván.

Nézzünk rá, hogy példánk legyen az imádságban, a munkában, az alázatosságban és felebarátaink iránti szeretetben, mindenben az Atya ki akarátát cselekedte

Nézzünk reá, Ő legyen vezetőnk és vezérünk. Tekintsünk Ő reá és ne magunkra, sem pedig a világra, az ördögre, a testvérekre, kísértésekre, gyengeségekre, örömökre, adományokra, munkára, nyomoruságokra, törvényre, bűnre, szeretetre, igazságra, hitre, bűnbánatra, érzésekre stb.-re; ne nézzünk mást csak a Jézust egyedül és ilyen étellel dicsérjük az Istent!

Az égben számadást vezetnek.

Egyszer egy templom kéregető gyűjtött templom építési czélokra s bement egy jómódu földmives emberhez a ki 20 fillért akart neki adni.

A kéregető tiszteletteljesen kijelenti, hogy ezt nem fogadja el János gazdától.

Miért kérdezte az illető?

Azért, felelé a kéregető, mert az adományokról, miket én gyűjtök, számadást vezetnek az égben is, és az szégyen volna János gazdának, ha az ítélet napján felnyittatván a mennyei számadás könyve azt olvasnák róla, hogy János gazda 20 fillért adott az Isten országára terjesztésére.

János gazda erre elgondokodva, másnap 20 koronát küldött fia által az illető kéregetőnek.



A wartburgi kísértés.

Képünk, a nagy Luther Márton életének egy nevezetes momentumát örökíti meg. Ugyanis miután a wormszi birodalmi-gyűlés átokkal sújtotta, menekülnie kellett, nehogy a pápa katonáinak kezébe kerüljön. Menekülés közben Bölcs Frigyes álarcos lovagjai Wartburg várába vitték s itt 10 hónapot töltött. Csak Bölcs Frigyes és az ő legmeghitebb emberei tudtak Luther holletéről, de mások nem. Azonban a Luther lankadást nem ismerő szelleme nem hagyta pihenni, s folytonos munkára serkentette őt. Életének ezen

időszakáról tartja a hagyomány, hogy éppen a biblia fordítása közben jelent meg neki is a kísértő, arra biztatva, hogy hagyjon fel dicső munkájával, ígért neki örömeket, élvezeteket a földi jókból. Erre Luther, állítólag az előtte álló látományhoz csapta tintás üvegét, a melynek foltja még ma is látszik a wartburgi vár Luther szobájában. Hogy így történt-e? Azt nem kutatjuk. De hálát adunk Istennek, hogy Luthert erőssé tette a megpróbáltatások között is s kérjük segedelmét a mi lelkiharczainkhoz is.

A protestantismus vértanúsága Franciaországban.

Irta: Paál Gusztáv.

Court hithü prot. család sarjadéka, atyját korán vesztette el és anyja, egy a buzgó, egyházához tántoríthatatlanul ragaszkodó nő, nevelte fel. Már gyermekkorában erős, határozott jellemzilárság, törhetetlen akaraterő és mély vallásos buzgóság jellemzik.

Protestáns önérzetében mintegy ösztönszerűleg kerül a Jezsuita iskolákat, anyja könyvei közt rábukkan egynehány levélre a Bibliából és a meghatottság buzgó hangján ad hálát az Urnak, hogy e kincsek birtokába juttatta; úgy üdvözli e leveleket, mint a Gondviselés ajándékát, mint barátját, kit az Ég küldött hozzá. De mindennél nagyobb hatást gyakorol lelkére a Puszták Egyházának Istentisztelete, melyben már mint gyermek részt vett. Többször tapasztalta volt ugyanis, hogy anyja éjnek idején titkon elhagyta házukat és tudván, hogy e buzgó és komoly nő ilyenkor a titkos Istentisztelete helyét szokta felkeresni, egyszer utána lopódzott és addig és oly szépen kérte, hogy engedné meg neki, hogy vele együtt imádkozhassék, hogy az anyja magával vitte. És ez a titkos isteni tisztelet sötét éjnek idején sűrű erdő reugetegében ezer veszély közepette, a jelenlevők mély áhitata, egy egyszerű asszony buzgó prédikációja könyörgése — hiszen a papok és férfiak vagy kivégeztettek vagy gályarabságban sinlődtek — kimondhatatlan mély hatást gyakoroltak az ifju lelkére. E percztől kezdve felette buzgó és hasznos tagjává vált gyülekezetének. Nem egyszer neki, a 14 éves gyermeknek, kellett isteni tiszteletre alkalmas helyről gondoskodnia, a hiveket összehívnia temérdek baj és egy férfi erejét is próbára tevő nagy fáradtsággal. Csakhamar ő lett az Istentiszteletek vezetője, nevét rövid idő alatt mindenki ismerte. Az asszonyok az Ur angyalának nevezték, ki azért jött, hogy a keresztfát hordó hívőket megváltsa szenvedéseiktől: ő maga pedig, mikor a reá váró veszélyek sokaságát és borzalmát emlegették, nemes elszántsággal mondta: „Nem kell-e mindenemet feláldoznom azért az egyházért, a melyért Istennek fia a keresztfán halált szenvedett? vagy a profétával vallotta: Az Ur az én világosságom és szabadítóm és kitől féljek? Az Ur az én életemnek erőssége s kitől rettegjek? — ha elleneim szinte táborot járnának is én körültem: nem fél az én szivem és hogyha had támad ellenem: mégis Ő benne bizom!“ Nehéz hivatás reá, de az évekkel fokozódó lelki erejével, Istennek segedelmével hosszú életen át hűségesen teljesítette. Megállapodás nélkül vándorolt faluról-falura, működésének köre napról-napra nagyobodott, semmitől vissza nem rettent, erejét sem az éhség, sem a szomszúság kintja meg nem törte; utjába sem a havasok, sem a mélységek akadályt nem gör-

dithettek. Kötelességét miudenütt teljesítette, akár fényes nappal érkezett hivei közé, akár sötét éjjel rejtekutakon, még akkor is, ha üldözői nyomában voltak. Mint lelkész prédikált, uri szent vacsorát adott házasságokat áldott meg és gyermekeket keresztelt, mint a béke apostola kibékítette a czivakodókat, buzdította a csüggedőket.

1715 telén 150 prot. gályarabot látogat meg és úgy üdvözli őket, mint az evangelium dicsőségét, az evangelium díszét. Mennyit kellett e férfiaknak szenvedniök, míg a szenvedések és megpróbáltatások e Golgothájára érkeztek. Nem irom le e pokoli kinokat, melyeket az egyedül udvözítő egyház vakbuzgó papjai azon emberek kintzására eszeltek ki, kiknek egyedüli bünök az volt, hogy az Istent lélekben és igazságban akarták imádni. Nem irom le a tenger szenvedéseket, hiszen úgy is ismeri mindenki a magyar gályarabok történetéből. De kérdem, kedves olvasóim, nem mondhatjuk-e joggal Isten csodájának azt, hogy Court e szerencsétlenek közé jutott? Ki merné tagadni, hogy nem az Ur vezette hű szolgáját szenvedő gyermekei közé, hogy hirdesse nekik az Urnak ígését, hogy felüldítse háborgattatott lelküket a szent urvacsora üdítő malasztjával? De milyen megható is lehetett az az Istentisztelet! Elfojtott hangon érekeltek sötét börtönük fenekén a proféták zsoltárait és a szent melódiák harmóniájába rémesen vegyült a nehéz rabláncz csörgése, Vegyülhetettek! Csak testüket verte bilincsekbe, lelkük az örökkévaló Isten zsámolyához szállott, hol a boldogok sorában az örök életnek koronáját nyerte.

A francia kormány már rég tudta, hogy Court milyen szerepet játszik a protestánsok között és hogy üldözése annál sikeresebb legyen 2000 frankot tűzött ki fejére. mintha embereket gyilkoló, falvakat és városokat gyujtogató bandita volt volna. Most még jobban kellett ügyelnie, még több nélkülözéseket elviselnie, az összejöveleteket még rejtettebb helyen tartania. A gályarabokéhoz hasonló lehetett e gyülekezetek Istentisztelete éjjélkor, a szellemek órájában, Istennek szabad ege alatt és a sok nagy veszélynek daczára is, napról-napra szaporodott számuk.

De lehetetlen Court óriási munkásságát egy ilyen szűk keretben érdemlegesen ismertetni, méltatni. Én sem folytatom tovább, csak azt akarom még megemlíteni, hogy Court ezer baja közt is gondoskodott új papok és tanítók neveltetéséről, kiképezetéséről is. Névtelen jótevők támogatásával, hosszas fáradozás után megnyithatta 1830-ban az első francia protestáns Seminariumot Lausannban. Ez intézet bár a francia határon kívül, de ahhoz közel, a berni gyülekezet hathatós támogatása és pártfogása mellett, a csendes, de áldásos munkásság helye volt. Court nemcsak alapítója, de mintegy 30 éven át bölcs vezetője és még halála után is lelke volt ez iskolának. Tanszéket ugyan nem foglalt el, de azért ő volt az

ifjak legjobb tanácsadója, legbuzgóbb mestere. Mig a rendes tanítók a teologia tudományába vezették az ifjakat, addig Courtnak az volt a feladata, hogy lelkükbe a Pusták Egyházának szellemét lehelje; hiszen e szellem nélkül összeroskadtak volna leendő hivatásuk súlyos terhe alatt, lelkük e szellem nélkül nem bírta volna ki az üldözések, a szenvedések viharát.

Fáradozása nem volt hiábavaló. Tanítványai közül nagyon, de nagyon sokan méltó társai lettek a francia protestáns Egyház újjászervezésében. Férfiak, mint a Rábók folytatták és be is fejezték — dicsőségesen — Court hatalmas művét:

Hosszu, sötét éj után újra hajualodott és a hajnal hasadása a protestantizmus terjedése, diadala volt. És látván e hajnal hasadását, örvendvén e diadalnak, mely annyi baj és veszély után következett el, nem mondhatjuk e erős bizalommal Gamaliellel: Ha ember műve, úgy el fog pusztulni, de ha Istentől való, akkor a pokol seregei sem irthatják ki.

Egyháztársadalmi élet.

MEGHIVÓ.

A marosi egyházmegye egyházi értekezlete *marosvásárhelyi és mezőségi* fiók-köreinek megbízása alapján, értesitem ezen körök területén bekebelezett egyházközségek lelkipásztorait s általuk az igen tisztelt értekezleti tagokat, hogy folyó év és hó 25-én d. e. 10 órakor Maros-Vásárhelyt, az ev. ref. leányiskola disztermében

alakuló közgyűlést

tartunk.

Tárgysorozat:

1. Ima, tartja: Tóthfalusi József maros-vásárhelyi lelkész.
2. A fiók-körök egyesülésének kimondása után, tisztikar választás.
3. Értekezés, tartja: Boér Károly m.-kövesdi lelk.
4. Indítványok, előterjesztve: Kovács László kononkai lelkész és Tóthfalusi József marosvásárhelyi lelkészek által.
5. Időközben beérkezhető ügyek tárgyalása.

Maros-Vásárhelyt, 1906. január hó 18.

Tóthfalusi József,
lelkész id. elnök.

Kovács László,
lelkész id. titkár

Maros-Vásárhely. A folyó hó 14-én tartott felolvasó estély olyan magas színvonalon állott, hogy beillett volna a legkényesebb izlésű közönség elé való nagyszabású művészestének. A klasszikus zene, a költészettel ölelkező tudás és a szívből jövő művészhang adtak egymásnak találkát. A kamara zene társaság közül dr. Szilágyi Sándor, Bürger Albert, Mes-

titz Mór, Dicső Géza interpretálták finoman Mozart egyik gyönyörű vonós négyesét. *Bedőházi* János magasröptű, eszmedus, ihlettel tele fölolvastatott a Megváltóról s fényes, csillogó zárókövéül az estnek dr. Madaras Józsefné dallamosan csengő, szívből jövő, szívbe ható szavallatát hallottuk, ki meg-rázó erővel föstötte „Rab asszony“ lelki kinjait. A terem zsufolásig tele volt s a tetszés is őszinte és igaz volt.

— **Baczkamadarason** az egyház előljárósága 300 éves temploma és tornya megújítása érdekében fáradozva szépen sikerült kosaras székely mulatságot rendezett.

A sepsiszentgyörgyi ev. ref. egyházközség f. évi január hó 20-án, szombaton délután 6 órakor az ev. ref. temp'omban tartotta meg 6-ik vallásos összejövetelét a következő tárgysorozattal: 1. Ének. 2. Az angol egyházi életről felolvas Koréh Endre ref. lelk. 3. Isten. (Rudnyásky Gyula költeménye.) Szavalja: Ferencz Károly. 4. Ének. Előadja Nagy József ref. énekvezér. 5. Bibliamagyarázat. Tartja: Biró Dezső ref. s. lelkész. 6. Záróének. Templomi vallásos összejöveleket fognak még tartani a következő sorrendben: 1906. február 17-én és márczius 17-én.

Református magyarok ünnepe Brailán. Romániában tudvalevőleg vagy negyvenezer magyar keresi kenyerét e számból csupán Brailára ötezer, többnyire erdélyrészi iparos esik. idegen országban, idegen nép között nagyon könnyen elszármaznak véreink, lesznek belőlük románok, kiknek gyermekei már nem is hallják, csak elvéve a magyar szó csengését, az unokák pedig már telivér románok.

Annál örvendetesebb, ha hazánkfiaink oly összetartásáról adhatunk hírt, mely nemcsak, hogy meggátolja az elszakadást, sőt ápolja nyelvünket, megmenti a gyengéket, a hazaszeretetet szent lángját lobogtatva maga köré gyűjti a magyarokat. Templom és iskola karöltve fáradozik ernyedetlenül a hazafiúi érzés és édes nyelvünk ápolásán. Brailán — mint nekünk írják — Koncz Ferencz ev. ref. lelkész és nejéé. továbbá Bereczki János tanítóé az érdem, hogy idegenben lakó véreinkben ezen összetartást elősegítik és fenn tartják. E hó 7-én, (ó naptár szerint december 25-én tartották meg a karácsonyi ünnepélyt. Előzőleg kiosztották a szegény magyar gyermekek között a közadakozásból összegyűlt 385 frankból vásárolt ruhá-neműeket, hogy a gyermekek az ünnepélyen már új ruhájukban vehessenek részt. Az ünnepély este 8 órakor vette kezdetét nagyszámu magyar közönség előtt, mely a magyar iskolát zsufolásig. Koncz Ferencz lelkész megnyitó beszéde után a növendékek szavallásai, karácsonyi jelenet, a magyar dalárda énekszámai stb. következtek. Különösen kiemelendő Koncz Ferenczné gyönyörű érzéssel előadott szavallása. Érdekes és kedves volt egy kis öt éves fiucska, Daragics Sándor előadása, ki magyar huszárköntösben oly tüzzel

s hévvel szavalta el a „Talpra magyar“-t, mintha érezné, hogy szükség van az ő buzdító szavaira; falrengető taps honorálta a csöppség tudását. A Himnusz eléneklése után, melyet a közönség állva hallgatott végig, következett a karácsonyfa alatt levő ajándékok kiosztása a gyermekek között. Itt említjük még meg, hogy a mindenben buzgó lelkipásztor vasárnaponként változatos műsorral felolvasásokat tart, melyek ugy valási, mint népnevelési célból fokozzák a magyarok összetartását.

Hirek.

— **Felhívás előfizetésre.** Felhívjuk a Vasárnap olvasóit, jóakaróit, hogy előfizetési díjaikat mielőbb küldjék be a szerkesztőség címére. Előfizetési feltételek e lap homlokán olvashatók. Itt jegyezzük meg, hogy mutatószámot még mindig szívesen küldünk bárkinek, aki ez iránt hozzánk fordul, de kérjük, hogy az eziránt minket megkeresők, helyes címet adjanak, mert nem egy esetben történt, hogy a lappéldányok nagy számmal érkeztek vissza a postahivatal azon megjegyzésével, hogy a címzés elégtelen!

— **Biblia olvasó kalauz.** 1., Máté ev. 5. 2., Zsolt. 33. Máté ev. 18, 1—6. 3., Luk. 7, 1—10. 4., Filipp, 4, 1—14. 5., Zsolt. 47, 1—10. 6., Zsid. 11, 1—40, 7., Máté ev. 23.

— **Gyászhir.** Soltész Sámuel ref. lelkész, életének 86-ik, lelkipásztori munkásságának 60-ik esztendejében Cserefalván elhunyt.

— **A klerikalizmus ellen.** Ugy látszik, hogy ez a sötét hatalom a világ minden részében bajt csinál. A pápista felekezet kedvéért egymás ellen készíti fel az embereket, gyűlöletet kirdet s a lelki vakságot és tudatlanságot terjeszti. Eddig egész nagyhatalmasság volt a jezsuita rend Braziliában, de tagjai oly erőszakos módon léptek fel, különösen a Rio Grande do Sul államban, hogy az ottani lakosság felekezetkülönbség nélkül ellenük fordult s egyik közelebbi kongresszuson kimondták hogy:

1. kemény harcot kezdenek a jezsuiták s a többi kath. szerzetek ellen;
2. mindent elkövetnek, hogy az iskolákból kizárják a szerzetes tanítókat;
3. a tapasztalt visszaélések okából, családtagjait visszatartják minden egyházi szertartástól;
4. a protestáns egyházak részére állami segédelmet eszközölnek ki, hogy az evangéliumi világosság terjedésével, a népet felszabadítsák a jezsuiták befolyása alól.

— **Unitáriusok a szociális munka szolgálatában.** A Dávid Ferencz egyesület f. hó 13-án igen érdekes felolvasó gyűlést tartott a budapesti unitárius templomban. Több szép zeneszám és Józán esperes imája után Bernáth István tartotta meg előadását a nagy számú érdeklődő közönség előtt. Rámutatott arra, hogy szemben a régi felfogással, a mely azt tartotta, hogy az egyház szolgálja teljesítette hivatását, ha a

szószéken magyarázza a Szentírást, ha megkereszteli a kisdédet, összeadja a házasfeleket és eltemeti az eltemetendőket, a megváltozott társadalmi viszonyok mást, többet kívánnak. Mikor elődeink még falvakban vagy kis városokban laktak egyszerű, szerény viszonyok közt, a vallásos áhitat és felbuzdulás a csendes körben könnyebben fakadt a lelkekben. A nagy városok lázas mozgalma, a fény és pompa s ami nyomában fakad, a nagyobb igények s az élvezetvágy, mind megannyi kísértés, amely az igazi hitéletet nehezen elérhetővé teszi az embernek. A társasélet ezernyi szorakozása, a színházak és egyéb mulatóhelyek előadásai a régi vallásos felfogástól még jobban eltávolítanak s lassan kialakul az a nézet, hogy az élet célja az élvezet s hogy ez elérhető legyen, meg kell szerezni az eszközt, a pénzt, a vagyont. Mind nagyobbá válik az űr, amely elválasztja a szegényt a gazdagtól, mind nagyobbá tért hódít az elégedetlenség s amik az utóbbi hetekben lefolytak, bebizonyították, hogy az áthidalás szüksége imminenssé vált, hogy munkálkodni kell. Ily viszonyok között az egyház papi és laikus tagjainak elzárkózottságukból ki kell lépni a világba. Jézus tanát, a keresztyén szeretet megváltó balzsamát el kell vinni azokhoz, akik elszoktak a templomtól, el kell vinni a legkisebb kunyhóba is. A szociális munkálkodás mindnyájunk kötelességévé válik s hinni s remélni lehet, hogy ha a keresztyén felekezetek mindegyike szervezi, tömöríti a tenni készeket, könnyű lesz megtalálni a kapcsolatot, amely összefűzi őket az egységes keresztyén társadalmi munkára. Talán eljutunk akkor oda, a hol Anglia van, amelyet gazdaggá, nagygyá és hatalmassá a hitélet ujjászületése tett. S. Fáy Szeréna szavaihoz és Krausz zenetanár orgonajátéka után a szép estét kedélyes társasvacsera követte.

— **Meteor a fagyokról.** A Meteor ez a kiváló időjósító szaklap jelenti: Január hó csomópontjai 17, 20, 23, 24, 27 és 28-ra esnek, a melyek közül legerősebbek a 17, 20 és 26-kiak, melyeknek jellege szerint a bolygók részéről következő minőségű időjárás várható. A december 30—31-iki csomópontok hideg jellegének a beválása folytán a tavaszi fagyok sokat vesztenek valószínűségükből s ha még április 19-ig ki is tolatnak, továbbra azonban már nem terjednek, úgy, hogy a májusi fagyoktól a bolygók részéről nem igen kell tartanunk s csupán a május 16-iki csomópont hozhat igen gyenge fagyot, vagy pedig csak hideg esőt. A fagyosszentekre egyikre sem esik hideg-jellegű csomópont, de sőt az egész május havi csomópontok inkább erősen meleg jellegűek, így igen nagy a valószínűség, hogy májusban fagyunk az idén nem lesz s miután e hónapban sűrűn egymásra következnek a csomópontok, az változatosnak és csapadékosnak is ígérkezik.

Hirek az országból.

Az ország békéjéről. A válság megoldására irányuló kísérletek és tanácskozások még mindig folynak, de egyelőre eredmény nélkül. Pedig több jel arra mutat, hogy most már rövidesen el kell dölnie annak a kérdésnek, hogy béke lesz-e vagy tovább tart-e a nemzeti ellenállás? Bécsből is azt jelentik, hogy ha egy-két héten belül a béke létre nem jön, a tárgyalások újra megszakadnak s azután következik a

képviselőház feloszlatása és a törvénytelen kormányzás folytatása, újabb rendszabályokkal, újabb főispáni kinevezésekkel és újabb kísérletekkel a megyei törvényhatóságok ellenállásának megtörésére. A válság eseményeivel hozzák összefüggésbe József királyi hercegnek, a boldogult József főherceg fiának ismételt megjelenését Ő felsége előtt. Azt jelentik, hogy a magyar királyi herceg a legutóbbi időben ötször volt a királynál s mindannyiszor a magyar dolgokról tett neki jelentést. Mindenesetre megnyugtató az országra, ha tudja, hogy a szívből és lélekből egyaránt magyar királyi herceg elfogulatlanul tájékoztatja Ő felségét a magyar válság eseményeiről. Kossuth Ferencnél hétfőn ismét tanácskoztak a szövetkezett ellenzék vezérei a kibontakozásról. A tanácskozáson résztvett Wekerle Sándor, a közigazgatási bíróság elnöke is és javaslatot terjesztett elő a válság megoldásáról, de javaslatát a vezérő-bizottság elfogadhatatlannak tartotta. Wekerle javaslata az volt, hogy egy pártonkívüli, átmeneti kormány vegye át az ország dolgai intézését és a teljes béke helyreállása kedvéért szavazza meg az ellenzék a költségvetést, a katonai követeléseket, de egyelőre mondjon le az úgynevezett „nemzeti követelések“ beváltásáról.

Fehérváry a királynál. Fehérváry báró miniszterelnök január 14-én tizenegy órakor kihallgatáson jelent meg a király előtt, a kinél két óra hosszáig volt. Hazajövele után a magyar palotában újságírókat fogadott, a kiknek a következőket mondta:

— Miután a múlt alkalommal részletes jelentést tettem a felségnek a magyar politikai helyzetről s miután azóta a helyzetben változás elő nem állott, ezuttal csupán oly kérdésekben történt döntés, a melyek másodsorban jönnek tekintetbe.

A kormány előkészületei. Képviselő körökben napok óta beszélnek arról, hogy Fehérváry Géza báró azzal fenyegette meg a koalíciót, hogy ha hamarosan, de legkésőbb január hónap utolsó hetéig át nem veszi a kormányzást, az eddigieknél erőszakosabb eszközökhöz nyúl. Előkellő helyeken beszélnek azt is, hogy a kormány még ebben a hónapban föloszlatja az országgyűlést. A föloszlatást azzal okolja meg a kormány, hogy a külföldi vám- és kereskedelmi szerződéseket meg nem köti addig, a míg a parlament együtt van. Mivel pedig a szerződések megkötésének záros határidőben kell megtörténnie, sietnie kell a parlament föloszlatásával, hogy azután rendeleti uton léptethesse életbe a parlament jóváhagyása nélkül kötött vám- és kereskedelmi szerződéseket.

Világ krónika.

Falliéres, a francia köztársaság elnöke.

Az egész művelt világ feszült érdeklődéssel várta a Versaillesben összeült francia nemzetgyűlés határozatát, mely hét évre államfőt adott a francia köztársaságnak. Békés, nyugalmas viszonyok közt is nevezetes esemény ez a választás; de egész Európa jövőjéről magatartására nézve döntő fontosságúvá teszi Franciaország jelenlegi belső álbapota és nemzetközi helyzete. Belül egyre tart még a forrongás és nagyon sokáig fog még tartani az, a melyet az egyház és állam széjjelszaggatása idézett föl; künn éppen e napokban kell megvívnia az országnak harczát saját méltóságáért

a Német hatalommal szemben. Ily körülmények között az elnök személye hatalmas és sokat mondó programm, még mielőtt a megválasztottnak módjában lett volna saját terveiről és föllogásáról nyilatkoznia.

Falliéres hatvanöt éves, sokat próbált, sokat tapasztalt államférfi. Nincs ugyszólván egyetlen miniszterium sem, melynek élén az egykoron kis vidéki ügyvéd meg nem fordult volna. Negyvenkét éves korában már bukott miniszterelnök volt és hat éven át ült a szenátus elnöki székében. Szimpatikus, még ma is erővel teljes, jókedvű ur, a ki szereti a vidéki életet és rajong gondosan művelt szőlőjeért. Puritán erkölcsöt, az élet közvetlen ismeretét, igaz emberséget, a szív kiáradó, valóságos jóságát hozza magával díszes állásába. Hogy avonban mindez elegendő lesz e ma, mikor mindenütt nem csak egész, hanem nagy emberekre van szükség, azt csak a próféták tudnák megjövendölni.

Jézus tanítványa.

Elbeszélés. Irta: Gaál Mór.

I.

Egy nagyvárosnak mozgalmas utcájában, hol naponta ezer meg ezer ember lótfut, siet a maga útján, élvezetet, vagy kenyeret keres, ült egy csenevész akáczfának a tövében egy parányi gyermek. Aransárga haja körülárnyékozta fejét, a fák levelei között átszűrődő napsugarak játszottak az aransárga hajszálakkal, a gyér levelek kevés árnyékot vetettek, a fa tövében a felturt föld, egy két kavics kínálkozott játéknak. A kis gyermek arcza, feje maszatos volt, csak két nagy kék szeme tündökölt. A gyermek belé turkált ujjacskáival a homokba, mely nedves volt, rakosgatta a homokot s a kavicsokat egyik tenyeréből a másikba. Nem ügyelt reá senki; az emberek elhaladtak mellette, az akácza törzse védte meg attól, hogy le ne tapossák, mert az emberek, a kik a nagyvárosok utcáin lótnak-futnak, gyakran félretaszigálják egymást, a kocsin menő elgázolja a gyalogjárót.

És jöve a nagyváros utcáján egy ember, a ki nem sietett; az égre nézett s meglátta a felhőt, a fákra nézett s meglátta a lepergő levelet, a földre nézett s meglátta a gyermeket, a ki a fa tövéből tovább mászott, mert egyik kavics az utra gurult, ez után a kavics után mászott a gyermek. Az uton sűrű volt a kocsik közlekedése, lármás emberek hajsztolták igavonó barmaikat, durván káromkodtak, egyik nem akart a másiknak kitérni.

A kis gyermek pedig, akire nem ügyelt senki, mászott a kavicskája után, arra felé szaladt egy kósza kutya, ettől a gyermek nagyon megijedt s elkezdett sirni, de olyan keservesen sirt. A nagyváros utcájában nem lehet a gyermek sírást meghallani, kocsisok rikoltása, szekerek dübörgése elnyeli, de az az ember, a ki nem sietett, a ki az égen meglátta a felhőt, a fán a sárguló és lepergő levelet, a fa tövében pedig a gyermeket: meghallotta a sírást is. Odament a gyermekhez, fölemelte a földről, megsimogatta a fejét,

letörülte a könyjét s azt mondotta neki, hogy ne sirjon. Felszedte a kavicsot, beletette a gyermek piszkos markocskájába. Belenyult azután a zsebébe, kivett ebből egy szép piros almát, a másik zsebéből kivett egy zsemlét. Az almát, a zsemlét odaadta a gyermeknek, a ki többé már nem sírt, hanem beleharapott az almába, a kenyérbe, az arcza kiderült, szép kék szemei el kezdetek ragyogni.

Az ember pedig tovább ment szép lassan a maga útján. Nem nézett sem jobbra, sem balra. Nem leste, hogy vajjon ki látta: mit cselekszik a gyermekkel.

No, nem is látta senki. Ha valaki betör egy ablakot, vagy el kezd szaladni, vagy a nehéz teherkocsik mellől hirtelen kidül a ló, vagy két ember a korcsma előtt összeverekedik, kést ránt s egymásba szurja: ezeket százan meg százan észreveszik csődület támad. Izgató dolog ez s boldogtalan, a ki nem jut az első sorba s csak másodkézből tudja meg, hogy mi történt.

Az az ember ment tovább a maga útján, lassan és magába mélyedve. A gyermekre gondolt, a ki most almát és zsemlét eszik, a ki többé nem sír, azután játszik tovább a kavicscsal és a homokkal.

II.

Ugyanannak a nagyvárosnak egy kevésbé népes utcájában, hol pompás paloták vannak s a palotákban hintókon robogó uri asszonyok és uri emberek laknak, fényes társaság gyűlt össze a legszebbik palotának legszebbik szobájában. Kegyelmes urak, kegyelmes asszonyok arról beszélgettek, hogy fényes ünnepet rendeznek, melyben sok-sok uri asszony vesz részt. Eljönnek suhogó selyemben, felrakják a gyémántjaikat, árulnak rózsát, pezsgőt az uraknak, tüzes magyar nóta mellett tánczolnak. Erről a gyűlésről már előre tud az egész világ, a nemesszivü urhölgyek és urak neve megjelenik a lapokban, az urhölgyeknek a ruháit is le fogják irni s mindenkinek a neve benne lesz az ujságban, a ki megjelenik a fényes ünnepen s felülizet, mert a mi pénz a sok költség után megmarad, abból majd a télen, szegény gyermekeket fognak felruházni. Arról is tömérdek sokat fognak irni, hogy kik adakoztak, hogy ki tartotta a beszédet, hogy milyen jó meleg ruhát kaptak a gyermekek s hogy milyen megható volt az a látvány, mikor a fényes nagy teremben kétszáz gyermek egybegyűlt, aztán énekelt, aztán az egyik beszédet mondott a kegyes jötevőknek.

Igen, ezt a lapokban olvasni fogjuk s a jötevők neve belenyomul az emlékezetünkbe. Dicsérjük mi is a jószívű embereket, a kik felruhazzák a ruhátlan gyermekeket, a kiktől nem gondoskodik senki.

A több rendbéli fényes multság után találkozott egymással az uri asszonyok, az uri emberek. Szó esik arról, hogy pompásan mulattak, hogy ez meg ez remek ruhájával méltán keltett feltűnést. Csak arról nem szól senki, hogy vajjon azok a szegény gyerme-

kek, a kiket majd karácsony tájban fel fognak ruházni, a hideg őszi napokban mit csinálnak? Ha leesik a hó november végén? Van-e szene, fája, kenyere a szegény gyermekek szüleinek? (Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

Tisztelt előfizetőinket értesítjük, hogy lapunk 1. és 2. számát mindenkinek elküldöttük, de sok helyről visszaküldte a posta azzal a jelzéssel, hogy az illető címzett ismeretlen. A beérkezett reklamációk alapján legközelebről elküldjük a hiányzó számokat; egyszersmind felkérjük tisztelt előfizetőinket, hogy amennyiben nem kapták volna meg az eddig megjelent számokat, forduljanak azok elküldése iránt a szerkesztőséghez.

P. Á. Brassó. Szives értesítéssel postai tévedésből későn kézbesítettett, levelet irtam. V. F. Székelyudvarhely. A reklamált számok s azon felül egy csomó azzal a postai megjegyzéssel jött vissza, hogy a címzés elégtelen.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.

Fiókintézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely és Székely-Keresztur.

Jelzálog kölcsönöket nyujt földbirtokra és bérházakra a legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén **törlesztéses kölcsönöket 300 koronától** kezdődőleg a tőketörlesztést és kamatot magában foglaló félévi részletfizetések ellenében **10—65 évig terjedő időre 4 $\frac{1}{2}$ % alap kamattal**. Magasabb kamatu előző kölcsönök konvertáltak. Minden kölcsön a leggyorsabban renJesen 2 hét alatt készpénzben folyósítatik.

Leszámitól 6 hónapi lejáratig terjedő bel- és külföldi váltókat, utalványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Előleget ad értékpapirokra és betárolt árukra.

Folyószámla hitelt nyujt betáblázásra és más biztosítékra.

Vásárol és elad értékpapirokat külföldi pénzeket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapirokat; teljesít tőzsdei megbízásokat és átutalásokat; kiállit utalványokat és hitelleveket bel- és külföldre.

Képvisei a legrégebb és legnagyobb biztosító intézetet a Trieszti általános biztosító társaságot (Assicurazioni Generali) és eszközöl tűz, üveg és jégkár, valamint betőzés ellggni, vég-e élet- és baleséj elleni biztosításokbt a legolcsóbb díjak mellett.



„VASÁRNP“

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

= AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. =

Szerkesztik: **Tóthfalusi József** ref. lelkész és **Paál Gusztáv** ref. koll. tanár, Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap“ célja?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja **egész évre 4 korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona.** Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala címére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést czélszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetések is elfogad.



Ha a szép Maros-Vásárhelyen ügyes bajos dolga, akad ne mulassza el megtekinteni

az ev. ref. Kollegiumi könyvkereskedést

hol az irodalom legujabb termékei állandóan raktáron vannak, ép úgy szakmunkák mindenféle nyelven, imakönyvek egyszerű és pompás diszkötésben, ifjusági könyvek, folyóiratok stb. Bárhol és bárki által hirdetett mű legrövidebb idő alatt — portómentesen — megrendelhető.

Papíráru raktáram a legnagyobb, hol olcsó pénzen jó árut kap a t. vevő, mert 100 levélpapír és 100 boríték csinos dobozban csak 60 kr., amelynek eddig 1 frt. 60 kr. volt az ára. — 500 firom fehér írdai papír 2 frt 20 kr. 500 iv fogalmazó papír 1 frt 40 kr. Pecsétviasz, tinta, itatós papír, írónok és számtalan e szakmába vágó, de itt fel nem sorolható cikk a legolcsóbban beszerezhető.

Nagy gondot fordítok tanszerekre és tankönyvekre, népkönyvtárakra, havi részletfizetésre.

Jó és olcsó! ez a jelszó. — Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Az ev. ref. kollegiumi könyvkereskedés

MÁRVÁNYI ARTHUR Maros-Vásárhely, Főtér Bál-ház.

ADI ÁRPÁD

≡ KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZE ≡
MAROS-VÁSÁRHELY SZÉCHENYI-TÉR.

Ajánlja két nagy gyorsajtóval,
két amerikai gyorsajtóval, lyukasztó
és több segédgéppel, valamint a leg-
modernebb új betűkkel jól felszerelt

könyvnyomdáját

minden e szakba vágó munkák gyors
és izléses elkészítésére, feltűnő olcsó
árak mellett.

Vidéki megrendelések azonnal esz-
közöltetnek.